

Onderwerp Startnotitie vernieuwing bibliotheken	
Nummer	2019/768956
Portefeuillehouder	Botter, J.
Programma/beleidsveld	5.3 Overige beheerstaken
Afdeling	PCM
Auteur	Wesseling, G.F./E.M. Verburg
Telefoonnummer	023-5113920
Email	g.wesseling@haarlem.nl
Kernboodschap	De bibliotheken en gemeente Haarlem willen graag bijdragen aan de vitaliteit en leefomgeving in de wijken. Om dat nog beter te kunnen invullen is een vernieuwingsslag nodig. De gewenste vernieuwing beslaat drie aspecten. Dit zijn het achterstallig onderhoud op orde brengen met waar mogelijk duurzaamheidsmaatregelen, de inrichting van de bibliotheken up to date maken én inspelen op de veranderende behoeftes van de gebruikers. Op basis van het coalitie programma van 2018 worden startnotities vastgesteld door de Raad.
Behandelvoorstel voor commissie	De commissie ontwikkeling wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	Verkenning toekomst bibliotheken Haarlem d.d. 25 juli 2017/228653 waarbij een aantal dilemma's worden geschetst en aangegeven dat keuzes noodzakelijk zijn. Collegebesluit en ter informatie aan commissie
Besluit College d.d. (wordt ingevuld door BC)	1. het college stelt het voorstel aan de raad vast. de secretaris, de burgemeester,

Besluit Raad d.d. (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit: De startnotitie vernieuwing bibliotheken vast te stellen de griffier, de voorzitter,
--	---

1. Inleiding

Bij de kadernota van 2018 is door de gemeenteraad besloten om 6 miljoen beschikbaar te stellen voor renovatie en modernisering van de bibliotheken. Vanuit de reserve Vastgoed is aanvullend 0,5 miljoen beschikbaar gesteld voor onderhoud. Vanaf medio 2017 heeft de gemeente met de Bibliotheek Zuid-Kennemerland gewerkt aan de voorbereiding van de vernieuwing van de bibliotheek. De gewenste vernieuwing beslaat drie aspecten, namelijk het op orde brengen van het achterstallig onderhoud waarbij waar mogelijk verduurzaming van de gebouwen wordt toegepast, de inrichting van de bibliotheken up to date maken én inspelen op de veranderende behoeftes van de gebruikers. Dit alles ten behoeve van het concept van de toekomstbestendige bibliotheek. Inmiddels is een procesopdracht vastgesteld om te komen tot de vernieuwing van de bibliotheek in Haarlem. Voor het project is een startnotitie vernieuwing bibliotheken opgesteld (zie bijlage 1) met uitgangspunten en randvoorwaarden.

Aanvullend is door gemeente en bibliotheek op 24 januari 2020 een inspirerend werkbezoek aan de LocHal gebracht, de vernieuwde bibliotheek in Tilburg. De LocHal, geopend begin 2019, trekt veel bezoekers. De zichtbaarheid, bereikbaarheid, beleveniswaarde en laagdrempeligheid van het gebouw zijn belangrijk voor het succes. De vormgeving en inrichting van het gebouw passen bij de lokale omgeving. In samenwerking met andere maatschappelijke organisaties wordt een diverse programmering geboden, voor een divers publiek met verschillende behoeften. De bibliotheek profileert zich daarbij als een uitdagende omgeving, waar creëren en ontwikkelen voorop staan. Het gebouw, de inrichting en de programmering versterken elkaar. Daarnaast zijn de wijkbibliotheken, die in samenwerking met lokale organisaties worden gerund, belangrijk voor Tilburg. De inzichten die zijn opgedaan met het werkbezoek, worden zo mogelijk meegenomen in de verdere uitwerking van de kaders voor de modernisering van de bibliotheken in Haarlem.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

De startnotitie vernieuwing bibliotheken vast te stellen.

3. Beoogd resultaat

Het resultaat is drie ledig, namelijk:

- Binnen het vastgestelde budget is een afweging gemaakt tussen prioriteiten en de aanwezige wensen.
- Een investering in het groot onderhoud van de gemeentelijke gebouwen, met name locatie centrum, levert weer een goed onderhoudsniveau op, waarbij ook duurzaamheidsmaatregelen zijn getroffen.
- Een stap maken in het moderniseren en vernieuwen van de inrichting van de bibliotheken, en het toekomstbestendig maken van het bibliotheekwerk in Haarlem.

4. Argumenten

4.1 Een investering in de bibliotheken past binnen het coalitieprogramma “duurzaam doen”

In het coalitieakkoord is afgesproken te investeren in de bibliotheek omdat de bibliotheek een belangrijke culturele, sociale en educatieve basisvoorziening is voor alle inwoners. De bibliotheek is een ontmoetingsplaats waar al haar bewoners terecht kunnen. Daarbij heeft de Bibliotheek een belangrijke sociale functie in het terugdringen van laaggeletterdheid en het mogelijk maken “een leven lang leren” voor en door Haarlemmers. Bovendien wordt conform het coalitieakkoord bij de verbouwingen van de gemeentelijke gebouwen zoveel mogelijk rekening gehouden met duurzaamheid.

4.2 Het besluit past in het ingezet beleid

Bij de kadernota van 2018 is door de gemeenteraad besloten om 6 miljoen beschikbaar te stellen voor renovatie en modernisering van de bibliotheken. Vanuit de reserve Vastgoed is aanvullend 0,5 miljoen beschikbaar gesteld voor onderhoud.

4.3 Verbouwing en modernisering komt tegemoet aan de behoefte van de Haarlemmers

De wensen van de inwoners van Haarlem ten aanzien van de bibliotheken zijn in beeld gebracht. In opdracht van de gemeente en de bibliotheek gezamenlijk is een onderzoek uitgevoerd dat is toegelicht is tijdens een raadsinformatiemarkt begin 2018. Uit dit onderzoek blijkt dat met een nieuwe inrichting meer Haarlemmers bereikt worden. Dit is vertaald in de volgende vijf kansen: de bibliotheek als studie- en ontmoetingsplek, de bibliotheek als innovator, de bibliotheek als toekomst voor de jeugd, de bibliotheek als zorg voor alleenstaande ouderen en de bibliotheek als huiskamer van de buurt en de stad.

4.4 Financiën

Het beschikbare budget vanuit de kadernota van 2018 is € 6 miljoen. Dit geld is bestemd voor onderhoudswerkzaamheden, verduurzaming en modernisering van de bibliotheek vestigingen met als focus groot onderhoud locatie centrum. Vanuit de reserve Vastgoed is aanvullend € 0,5 miljoen beschikbaar gesteld voor onderhoud. Hiermee komt het totale budget op € 6,5 miljoen. Er dienen keuzes gemaakt te worden welke maatregelen in welke vestigingen doorgevoerd worden. De bibliotheek spant zich verder in om door externe fondsenwerving € 1,5 miljoen bij te dragen aan de vernieuwing van de inrichting.

Vanaf 2021 wordt voor al het gemeentelijk vastgoed een kostprijs dekkende huur (KPDH) ingevoerd. Hierbij wordt gebruikgemaakt van de door de raad vastgestelde KPDH-methodiek(2019/759001). Dit principe geldt ook voor de Bibliotheek locaties. Voor de bibliotheken is afgesproken om de nieuwe KPDH voor alle bibliotheek locaties in te voeren na afronding van het project Vernieuwing Bibliotheken. De hoogte van de KPDH per locatie is afhankelijk van welk deel van de investering per locatie besteed zal worden, en aan welke werkzaamheden. Tegenover een eventueel hogere huur kan een hogere huursubsidie gesteld worden door de gemeente. De lasten worden dan gedekt uit de verhoging van de baten, en met een budget neutrale begrotingswijziging aan de gemeenteraad voorgelegd.

5. Risico's en kanttekeningen

5.1 Het passend maken van de ambities en het budget is een uitdaging

Voor het groot onderhoud en de modernisering van alle locaties ligt er een eerste raming uit 2018. Hieruit blijkt dat niet alle ambities waar gemaakt kunnen worden. In het vervolgproces moeten keuzes gemaakt worden over welke investeringen gaan plaatsvinden. In een nog uit te werken aantal scenario's wordt het totaal aan opgaven en wensen meegenomen.

5.2 Opbrengst fondswerving van de bibliotheek is nog onzeker

De bibliotheek spant zich in om door externe fondsenwerving 1,5 miljoen euro bij te dragen. Afhankelijk van hoe de externe fondswerving van de bibliotheek verloopt is dit haalbaar. De beoogde 1,5 miljoen euro van de bibliotheek behoort daarom (nog) niet tot het projectbudget.

6. Uitvoering

- In het vervolgproces worden keuzes gemaakt over welke investeringen waar gaan plaatsvinden in een nog uit te werken aantal scenario's.
- In de ontwerpfase wordt het inrichtingsconcept ter besluitvorming voorgelegd aan het college en ter informatie aan de commissie aangeboden. Het budget wordt vrijgegeven door de Raad.
- In het participatie en inspraakplan (PIP) wordt verder uitgewerkt hoe de participatie vorm krijgt. Input voor de PIP zal de krachtenveld analyse en de stakeholders analyse zijn. Afhankelijk van de gekozen ingrepen zal de participatie en inspraak worden ingezet.

7. Proces en planning

De ontwikkeling doorloopt de fases van het Haarlems Ruimtelijk Planproces. Met het vaststellen van de startnotitie kan de initiatieffase afgerond worden. In de definitiefase worden de kaders voor de verdere uitwerking opgesteld. De planning is globaal als volgt:

Fase	Product	Bevoegdheid	Planning
Initiatieffase (uitgangspunten en randvoorwaarden, globale verkenning van opgave en kansen)	Startnotitie	Raad	Q4 2019
	Plan van Aanpak	Projectgroep Stuurgroep Kerngroep	Q4 2019
Definitiefase (kaders voor verdere uitwerking)	Programma van eisen	Projectgroep Stuurgroep Kerngroep	Q1/Q2 2020
Ontwerpfase	Inrichtingsconcept/Look & Feel Budget beschikbaar laten stellen	B&W Raad	Q2/Q3 2020 Q1 2021
Vorbereidingsfase	Aanbestedingsprocedure Vergunningentraject	Ambtelijk	Q2/Q3 2021 Q3/Q4 2021
Realisatiefase	Uitvoering	Vastgoed/bibliotheek	2022 en later

8. Bijlage

1: Startnotitie vernieuwing bibliotheken